

การสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของ กลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก

The Construction of Sociocultural Space of Local Political Group in Phitsanulok Province

วรพล วรสุวรรณโรจน์^{1*} และ พระครูรัตนสุตาภรณ์¹

Woraphon Worasuwarnrot^{1*} and Phrakrurattanasutaphorn¹

^{1*} อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

*E-mail : juknarin@gmail.com

Received: February 27, 2018; Revised: January 5, 2019; Accepted: January 8, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบและลักษณะการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก และ เพื่อนำเสนอรูปแบบการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 20 คน และการสนทนากลุ่มย่อย 9 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1. การสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก ต้องเป็นไปตามระบบของกฎหมายและปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง 2. องค์ประกอบและลักษณะการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลกต้องประกอบไปด้วยรูปธรรมและนามธรรม และ 3. รูปแบบการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า มีอยู่ 2 รูปแบบ คือ 1. รูปแบบกลุ่มทีมจัดตั้ง เป็นทีมที่กลุ่มการเมืองท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นมาในการรับใช้ประชาชน และ 2. รูปแบบกลุ่มอาสาพัฒนา เป็นกลุ่มที่มีจิตใจอยากพัฒนาท้องถิ่นของตนเองเป็นสำคัญ

คำสำคัญ : การสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรม กลุ่มการเมืองท้องถิ่น

Abstract

The purpose of this research are to study the construction of sociocultural space of local political group in Phitsanulok Province to analyze the composition and characteristics of construction of sociocultural space of local political group in Phitsanulok Province and to present a model of construction of sociocultural space of local political group in Phitsanulok Province. The interviews were conducted by 20 experts and 9 group discussion.

The research found that 1. Construction of sociocultural space of local political group in Phitsanulok Province. Must be in accordance with the legal system and relevant environmental factors. 2. The composition and characteristics of construction of sociocultural space of local political groups in Phitsanulok Province. Must be composed of concrete and abstract, and 3. The model of construction of sociocultural space of local political group in Phitsanulok Province is divided into 2 groups: 1) A team of local political groups was formed to serve the people and 2) A group of minds want to develop their own local is important.

Keywords : Construction of Sociocultural, Local Political Group

บทนำ

กลุ่มการเมืองท้องถิ่น เป็นการรวมตัวกันโดยมีจุดประสงค์เพื่อรักษาผลประโยชน์ให้กลุ่มและสมาชิกของกลุ่มเป็นหลัก ซึ่งการรวมตัวเป็นกลุ่มนั้นอาจเป็นการรวมตัวกันอย่างหลวม ๆ ไม่มีการกำหนดกฎเกณฑ์ตายตัว คุณสมบัติของการคัดเลือกสมาชิกไม่เข้มงวด แต่บางกลุ่มจะมีการรวมตัวที่ค่อนข้างเป็นทางการมาก และมีการกำหนดกฎเกณฑ์ที่ตายตัวเคร่งครัด อย่างเช่นการรวมตัวในรูปแบบสหกรณ์ สหภาพแรงงาน สมาคม มูลนิธิต่าง ๆ การรวมตัวของแต่ละกลุ่มส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยเฉพาะกลุ่มการเมืองซึ่งปกครองระดับท้องถิ่นในระดับแนวคิดถือได้ว่าเป็น สัญลักษณ์ที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาทางการเมือง

จากการเป็นตัวแทนทำให้กลุ่มการเมืองท้องถิ่นพยายามสร้างพื้นที่ของตนเองขึ้นมา ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นพื้นที่สาธารณะ โดยเป็นพื้นที่ในโลกทางสังคมซึ่งปัจเจกบุคคลมาพบปะพูดคุยและอภิปรายกันอย่างเสรีในประเด็นปัญหาทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ ประเด็นจากการอภิปรายโต้เถียงปัญหา ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จะถูกตีแผ่แลกเปลี่ยนกันในพื้นที่สาธารณะ ก่อให้เกิดการรับรู้ร่วมกันและนำไปสู่การตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมทางการเมืองของสาธารณชนในอันดับต่อไป ในการปรับตัวของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นเพื่อให้เกิดพื้นที่สาธารณะนั้น สามารถรับรู้ได้ในการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้หรือไม่สามารถสังเกตซึ่งอาจเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจ ความคิด หรือด้านความรู้สึกนึกคิด อันเป็นทัศนคติ เจตคติ ค่านิยม และความเชื่อที่แสดงออกในบริบทในทางการเมืองหลากหลาย อันเป็นการปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งนี้ เพื่อแสดงออกให้เห็นว่าต้องการรักษาสิ่งที่ต้องการให้กับกลุ่มหรือสมาชิกในกลุ่มเป็นสำคัญ ในการปรับตัวของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นเพื่อให้เกิดพื้นที่สาธารณะนั้น สามารถรับรู้ได้ในการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้หรือไม่สามารถสังเกตซึ่งอาจเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจ ความคิด หรือด้านความรู้สึกนึกคิด อันเป็นทัศนคติ เจตคติ ค่านิยม และความเชื่อที่แสดงออกในบริบทในทางการเมืองหลากหลาย อันเป็นการปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งนี้ เพื่อแสดงออกให้เห็นว่าต้องการรักษาสิ่งที่ต้องการให้กับกลุ่มหรือสมาชิกในกลุ่มเป็นสำคัญ

ฉะนั้น การที่กลุ่มการเมืองท้องถิ่นรวมตัวกันโดยมีจุดประสงค์เพื่อรักษาผลประโยชน์ให้กลุ่มและสมาชิกของกลุ่มเป็นหลัก ได้สร้างพื้นที่สำหรับเป็นจุดยืนของตนเองในด้านสังคมและวัฒนธรรม ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาในเรื่องของการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่น เป็นอย่างไร โดยเฉพาะองค์ประกอบและลักษณะการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรม มีอะไรบ้าง รูปแบบการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่น เป็นเช่นไร ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคมไทย และเป็นประโยชน์ด้านการศึกษาในส่วนรูปแบบการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่น ทั้งในส่วนของภาครัฐ เอกชน และผู้ที่สนใจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบและลักษณะการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัย ได้เสนอการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเข้ามาประกอบการทำวิจัยเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นเที่ยงตรงตามหลักระเบียบวิธีวิจัย ประกอบไปด้วย 1) แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะ เพื่อให้ทราบว่า ชุมชนหรือสังคมนั้นจะเกิดขึ้นไม่ได้หากไม่มีพื้นที่สาธารณะในอันจะเป็นทั้งพื้นที่ในเชิงรูปธรรมและนามธรรม 2) แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ อันทำให้ทราบว่ามียูอยู่ในเกือบทุกสังคมของประเทศไทย 3) แนวคิด

เกี่ยวกับการเมืองกลุ่มผลประโยชน์ เพื่อทราบถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอยู่เสมอ 4) แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างฐานอำนาจทางการเมือง ในการใช้ทรัพยากรทางการเมืองเพื่อสร้างฐานอำนาจ 5) แนวคิดเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ ในอันเกิดผลประโยชน์ร่วมกัน 6) แนวคิดเกี่ยวกับระบบการเมืองท้องถิ่น เพื่อให้ทราบความเป็นมาและแนวโน้มของระบบการเมืองท้องถิ่น และ 7) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยสนับสนุนงานวิจัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก ได้ดำเนินการโดยใช้ 1) การวิจัยเชิงเอกสาร ผู้วิจัยใช้วิธีการทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูล จากเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหนังสือ รายงานการวิจัย รายงานการประชุม ภาพถ่าย เอกสารแสดงความสัมพันธ์ที่แสดงให้เห็นถึงประวัติความเป็นมา ความสัมพันธ์ของการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรม ทั้งในระดับนโยบาย ประชาชน องค์กรหน่วยงานราชการ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหาเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา 2) การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยสัมภาษณ์กลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย 1. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 คน 2. สมาชิกสภาจังหวัด จำนวน 1 คน 3. นายกเทศมนตรีเทศบาล จำนวน 3 คน 4. สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 3 คน 5. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน 6. สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน 7. กำนัน จำนวน 2 คน 8. ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน 9. อาจารย์ในมหาวิทยาลัย จำนวน 2 คน และ 10. ปราชญ์ชาวบ้าน หรือประชาชนทั่วไป จำนวน 2 คน รวมจำนวน 20 คน ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัยโดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ โดยทำไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ ได้ลึกซึ้งเมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็ดำเนินการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพได้นำมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี และ 3) นำผลที่ได้มาทำการสนทนากลุ่มย่อย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ โดยทำไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ ได้ลึกซึ้ง

ผลการวิจัย

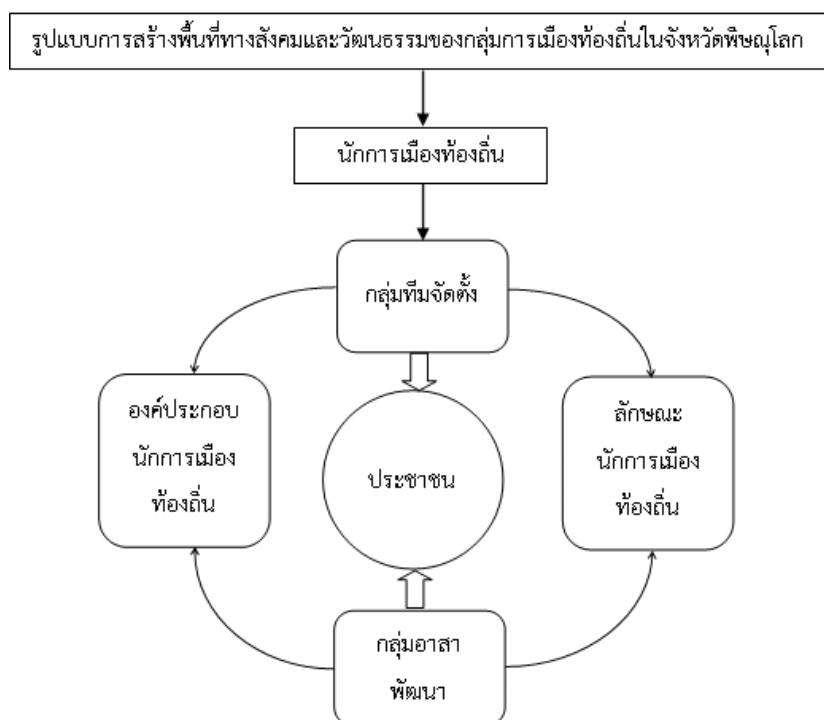
ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มการเมืองท้องถิ่นหรือบุคคลอื่น ๆ ที่ต้องการเข้ามาสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมต้องศึกษามีช่องทางตามระบบของกฎหมาย มีคนชักจูงให้เข้ามาเล่นการเมือง มีฐานะทางครอบครัวพอมีกินมีใช้พอสมควรไม่เดือดร้อน ถ้ามีฐานะทางการเมืองหรือมีพื้นฐานทางการเมืองที่ดี ประกอบกับการเป็นคนพื้นที่หรือท้องถิ่นที่มีญาติพี่น้องให้การสนับสนุน มีพรรคพวกหรือเพื่อน ได้รับการสนับสนุนจากผู้มีอำนาจทางสังคม ช่วยงานสังคมในทุกด้านอย่างสม่ำเสมอ ประชาชนนับถือและไว้วางใจ ต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นคนใจกว้าง มีอัธยาศัยดี รับฟังความคิดเห็นของประชาชน มีใจอยากพัฒนาท้องถิ่นอยู่เสมอ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นตั้งใจทำงานเพื่อสังคม มีใจรักในการแก้ปัญหาประชาชน มีความเสียสละ มีความรู้ความสามารถ มีการแนะนำตนเองผ่านสื่อสารมวลชน และการสร้างพื้นที่เสมือนจริงของตนเอง เช่น Facebook, Line ฯลฯ

2. ผลขององค์ประกอบและลักษณะการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก ในเรื่องขององค์ประกอบกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลกต้องเป็นผู้ที่ญาติพี่น้องให้การสนับสนุน เป็นคนท้องถิ่นหรือพื้นที่ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความพร้อมในเรื่องฐานะหรืองบประมาณที่พอเพียง ครอบครัวต้องพร้อมและเข้าใจ รู้กฎหมาย มีสถานที่เป็นรูปธรรม เช่น สถานที่ทำงาน มีพื้นที่

เสมือนจริง เช่น Facebook, Line ฯลฯ และในส่วนของลักษณะการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลกต้องเป็นผู้มีลักษณะในเรื่องของการมีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ มีใจอยากพัฒนาท้องถิ่น มีความเสียสละ เป็นคนใจกว้าง อธิยาศยดี มีมนุษยสัมพันธ์ พูดได้ ทำได้ ไม่เห็นแก่ตัว เข้ากับชุมชนได้ ช่วยเหลืองานสังคมหรือร่วมกิจกรรมประชาชน ทำแล้วมีความสุข มีความจริงใจต่อประชาชน ทำงานอย่างจริงจัง มองประโยชน์ประชาชนเป็นสำคัญ มีจิตอาสาช่วยเหลือสังคม ช่างคิดแก้ปัญหา มีความเข้าใจในปัญหาของประชาชน มีความรู้ความสามารถทางการเมือง มีเวลาให้ท้องถิ่น สามารถนำความรู้ทางวิชาการมาปรับใช้ และที่สำคัญต้องเป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย

3. ผลของรูปแบบการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก มีอยู่ 2 แบบ คือ 1) กลุ่มทีมจัดตั้ง เป็นทีมที่กลุ่มการเมืองท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นมาในการรับใช้ประชาชน 2) กลุ่มอาสาพัฒนา เป็นผู้ที่มีจิตใจอยากพัฒนาท้องถิ่นของตนเองเป็นสำคัญ และนักการเมืองท้องถิ่นต้องมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน มีความจริงใจในการแก้ปัญหา เป็นคนมีคุณธรรมจริยธรรม มีบุคลิกภาพที่ดี สร้างรูปแบบในการบริหารงานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ทำตัวเป็นที่ปรึกษาและแนะนำ ใจกว้างช่วยเหลือสังคม มีความเสียสละ เน้นความโปร่งใสโดยครอบครัวพร้อมให้การสนับสนุน กล้าแสดงออก มีความรู้พอสมควร ต้องเป็นผู้ที่ลงมือกระทำจริงในรูปของคณะกรรมการ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ของพื้นที่ การไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกทางการเมือง เป็นผู้ที่มีจิตสาธารณะช่วยเหลือตนเองได้จึงให้คนอื่นช่วยเหลือตนเองได้ด้วย โดยเปิดโอกาสให้กับคนทุกกลุ่ม และต้องเป็นคนที่มีใจรักสังคมและวัฒนธรรมของพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสามารถกำหนดเป็นรูปแบบการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก
(ที่มา : วรพล วรสุวรรณโรจน์, 2561 : 74)

จากรูปแบบการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก อธิบายได้ว่ามีรูปแบบอยู่ 2 รูปแบบ คือ 1. รูปแบบกลุ่มทีมจัดตั้ง เป็นกลุ่มที่กลุ่มการเมืองหรือนักการเมืองจัดตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นตัวแทนของนักการเมืองท้องถิ่นในการช่วยเหลือหรือร่วมกิจกรรมกับชุมชนหรือสังคมในทุกรูปแบบ ไม่ว่า

นักการเมืองจะเป็นผู้ลงมือทำเองหรือให้ตัวแทนทำให้ก็สามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจให้กับประชาชน โดยผ่านองค์ประกอบและลักษณะต่าง ๆ ช่วยในการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นใน จังหวัดพิษณุโลกได้เป็นอย่างดี และ 2. รูปแบบกลุ่มอาสาพัฒนา เป็นกลุ่มที่มีจิตสาธารณะหรือจิตอาสา อยากเห็น ชุมชนหรือท้องถิ่นที่ตนเองเป็นคนพื้นที่มีความเจริญรุ่งเรืองโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ของตนเอง ญาติ พี่น้อง หรือพรรคพวก เพื่อให้ประชาชนมีความไว้วางใจจนสามารถสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่ม การเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลกได้เป็นอย่างดี

สรุปและวิจารณ์ผล

การสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก เริ่มได้ด้วย 2 รูปแบบ ที่ประกอบไปด้วยองค์ประกอบและลักษณะทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัด พิษณุโลก รูปแบบดังกล่าวนักการเมืองท้องถิ่นต้องบูรณาการเข้ากับองค์ประกอบและลักษณะ โดยการมุ่งมั่น ในการทำงานเพื่อท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน มีความจริงใจในการแก้ปัญหา เป็นคนมีคุณธรรมจริยธรรม มีบุคลิกภาพที่ดี สร้างรูปแบบในการบริหารงานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ทำตัวเป็นที่ปรึกษาและแนะนำ ใจกว้างช่วยเหลือสังคม มีความเสียสละ เน้นความโปร่งใสโดยครอบคลุมพร้อมให้การสนับสนุน กล้าแสดงออก มีความรู้พอสมควร ต้องเป็น ผู้ที่ลงมือกระทำจริงในรูปของคณะกรรมการ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลของพื้นที่ การไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกทางการเมือง เป็นผู้ที่มีจิตสาธารณะ ช่วยเหลือตนเองได้จึงให้คนอื่นช่วยเหลือตนเองได้ด้วย โดยเปิดโอกาสให้กับคนทุกกลุ่ม และต้อง เป็นคนที่มีใจเข้าใจสังคมและวัฒนธรรมของพื้นที่ได้เป็นอย่างดี จึงจะสามารถสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของ ตนเองได้

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยสรุปข้อเสนอแนะ การสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก โดยผู้วิจัยได้สรุปเป็น ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ และข้อเสนอสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ โดยที่บุคคลที่ต้องการเข้าสู่กลุ่มการเมืองท้องถิ่นต้องศึกษารูปแบบในการสร้าง พื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลกให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ต้องเข้าใจบริบทของ สังคมที่เปลี่ยนไปอย่างเสมอ มีวางตนเสมอต้นเสมอปลายไม่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาเพื่อคงไว้ซึ่งพื้นที่ทางสังคม และวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองของตนเอง และต้องสร้างเครือข่ายทางสังคมเพิ่มจากพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรม ของตนเองเพื่อให้การทำงานเป็นไปในรูปแบบของการบูรณาการ

2) ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป 1. ควรศึกษารูปแบบการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการ สร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในยุค Thailand 4.0 และ 2. ควรศึกษารูปแบบการ สร้างนวัตกรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในการสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นแหล่ง ทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 และวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย ที่มีส่วนช่วยให้การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา แก้วเทพ. (2543). *การสื่อสารกับพื้นที่สาธารณะ: ทักษะของ Habermas มองสื่อใหม่มองสังคมใหม่*. กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็ดสัน เพรส โปรดักส์ จำกัด.
- บุษยากร ตีระฤทธิกุลชัย. (2544). *บทกระชับความเข้าใจเรื่องพื้นที่สาธารณะและการสื่อสารในสื่อเก่าสื่อใหม่ เชื่อมร้อย*. กรุงเทพฯ : การพิมพ์จำกัด.

- วรพล วรสุวรรณโรจน์. (2561). การสร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก. รายงานวิจัย. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สิริรัตน์ รัตนกาญจน์. การสร้างพื้นที่ความเป็นส่วนตัวในพื้นที่สาธารณะของสังคมไทย: ร่องรอยขีดเขียนในสิ่งแวดล้อมสาธารณะและเว็บไซต์ในโซเชียลมีเดีย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Mills, C. W. (1959). *The power elite*. New York: Oxford University Press.